

МАЗУР М.П., д-р техн. наук,
ЯНОВСЬКИЙ М.Л., Хмельницький, Україна

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ І ДИСТРИБУЦІЇ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

В статті пропонується новий підхід до підготовки і дистрибуції електронних видань, у якому автор готує інформаційний контент структурований за рівнем (базовим, поглибленим, тощо). Цей контент розбивається на дидактичні одиниці, із яких потім формується індивідуальне видання для конкретного читача.

В статье предлагается новый подход к подготовке и дистрибуции электронных изданий, где автор готовит информационный контент структурированный по уровню (базовый, углубленный и т.п.). Этот контент разбивается на дидактические единицы, из которых потом формируется индивидуальное издание для конкретного читателя.

In this paper we propose a new approach to the preparation and distribution of electronic books where the author is preparing an information structured in terms of content (basic, advanced, etc.). This content is divided into teaching units, which later formed the individual publication for specific readers

Ми звикли із фразою «книга – це джерело знань». Це завжди було актуально, особливо у науковій діяльності. Проте, книга – це всього-навсього носій інформації, що доноситься до читача. Таким носієм зараз може бути CD-диск, інформація на екрані комп'ютера або пристрій, що зараз дуже інтенсивно розвивається – електронні книги (e-books). Електронні книги мають всі можливості, притаманні звичайним, але їх основна перевага – це можливість швидкого оновлення інформації і її персоналізації. Якщо звичайна книга, щойно вийшовши із редакції, вже часто застаріває, а також є типовою, розрахованою на всіх, то електронна книга може оновлювати інформацію постійно і містити саме ту інформацію, що потрібна конкретному читачу.

Виходячи із цих можливостей електронних публікацій, на наш погляд слід змінити співвідношення між автором, редакцією і читачем. При існуючій, традиційній технології підготовки інформації, читач практично не впливає на зміст публікації (рис.1,а), одержуючи типову книгу. Аналогічно і автор, не маючи можливості підготувати різні версії, наприклад, підручника (для молодших спеціалістів, бакалаврів, магістрів, фахівців нау-

кового рівня), готує що-небудь одне, частіше всього – більш високого рівня, що абсолютно не потрібно практичним фахівцям.

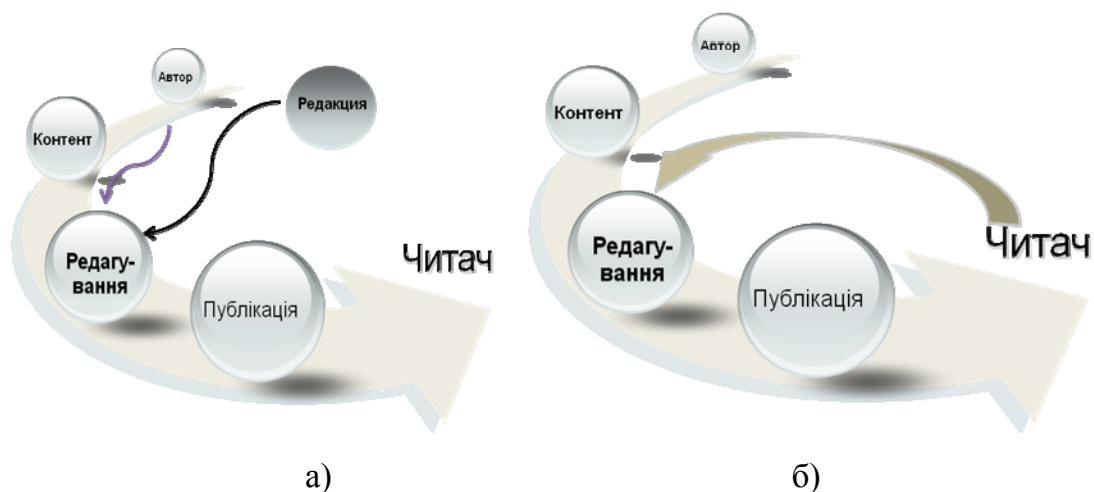

Рисунок 1 – Традиційна і запропонована технологія формування контенту публікації

На наш погляд, сьогодні зміст підручника (публікації) для себе має формувати читач, визначаючи, яка степінь деталізації контенту йому потрібна (рис.1,б). Така деталізація має поширюватись до рівня кожної теми. Наприклад, можна замовити підручник «Основи теорії різання»: фізику процесу різання, трибологію – у найбільш повних версіях, шліфування – у базовому варіанті, і т.п.

Для реалізації цієї технології пропонується контент, підготовлений автором, розбивати на дидактичні (інформаційні) одиниці, присвоюючи кожній індивідуальний код (координати в інформаційному просторі видання) (рис.2). Кожна інформаційна одиниця нестиме фрагмент коду, що відноситиме її до того чи іншого елемента структури теми (рис.3).

12	4	0	24	0	5	0	Активи, зобов'язання і власний капітал підприємства
12	4	0	24	0	6	0	Кожна господарська операція має певні ознаки та по
12	4	0	24	0	7	0	З метою отримання інформації про господарські опе
12	4	0				0	Основою бухгалтерського обліку є первинне спостер
12	4	0				0	Для збереження та передачі результати спостереже

Рисунок 2 – Приклад кодування дидактичних (інформаційних) елементів

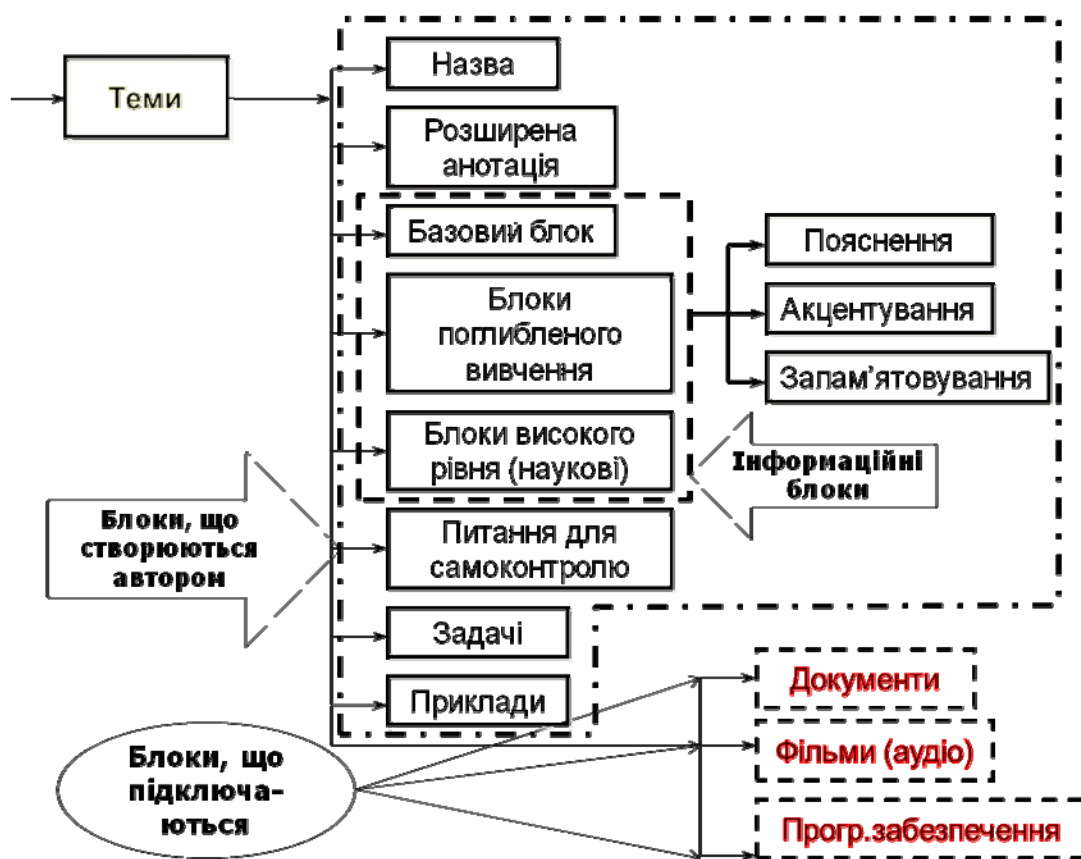

Рисунок 3 – Структура теми багатоваріантної наукової публікації

При застосуванні цієї технології змінюється специфіка роботи автора. Він має підготувати матеріал у максимальній комплектації, використовуючи для виділення елементів структури теми різні стилі тексту. Приклад таких стилів, що використовується в системі електронних публікацій дистанційного навчання ХНУ, показаний на рис.4.

Читач, замовляючи публікацію, детально вказує який рівень деталізації йому потрібен по кожній темі. Після цього розроблена інформаційна система [1] вибирає інформаційні елементи кожної теми, що відносяться до замовленого блоку кожної теми, компілює (зшиває) електронну публікацію на боці дистрибутора і у вигляді неподільного блоку поставляє її читачу, з урахуванням його носія (пристрою) інформації. Оскільки профіль замовлення зберігається у дистрибутера, то воно може бути відновлено у випадку втрати інформації чи будь-яких інших аварійних ситуаціях. Такі

підходи однозначно вирішують проблему піратського розповсюдження електронних копій, оскільки іншому замовнику потрібна інша конфігурація інформаційного контенту.

Рисунок 4 – Приклад використання стилів у структурі теми дистанційних курсів

Список використаних джерел: 1. Мазур М.П., Яновський М.Л., Слободянюк С.М. Спосіб індивідуального підходу у підборі та формуванні цифрового контенту в системі цифрової дистрибуції. // Патент на винахід №98343 Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на винаходи 10.05.2012.